

Rendkívüli kiadás.

Debrecen, 1914.

XVIII. évf. 175. sz.

Hétfő, július 27.

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K — 1.
Vidéken félévre 9 K, negyedévre 4 K 50 f.

Felolvasó szerkesztő és lektoralajdos:

THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kosguth-utca 3. szám, 1-ső emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)

Háboru előtt.

Debrecen háborus lázban.

Arra a hírre, amelyet szombaton alkonyatkor a Debreceni Újság publikált először teljes megbízhatósággal, hogy a monarchia megszakította Szerbiával a diplomáciai összeköttetést: egyszerre megváltozott a város képe. Mintha egyszerre azt is megértette volna már Debrecen népe, hogy neki jut a legfontosabb szerep ennél a történelmi eseménynél! Mert a vérvörös hajnallal erre virradt tegnap Debrecen....

Kora reggel a döntő lépés messze hangzó parancsszavára ébredt a város. Nagy csoportok verődtek össze egy-egy utcáskor, ahol szinte megszólalt — kétségbevonhatatlan bizonyossággal — piros tüzés nyelvével ez a beláthatatlan perspektívájú, világot megrázkódtató esemény. Egész Debrecennek, egész Hajdú-vármegyének szólt ez a hang — a legelső közt!

Ezen a borongós, esős vasárnapon soha nem látott mozgalmas képet mutatott Debrecen. A Piac-utcát szinte megszállta az emberek sokasága. Mindenütt feszült izgalom. A háborus hangulat mával ragadott mindenkit....

Kocsik robotgattak végig az utcákon. A legtöbb kocsi katonatisztek ültek. A tömeg megállított nem egy kocsit s mohó érdeklődéssel ostromolta a tiszteket. De hát azok nem mondhattak többet, mint amennyit már úgy is tudott mindenki.

A városház, a posta s az állomás körül voltak különösen nagy csoportosulások. Az emberek sürgősen intézték dolgaikat, amelyeket ez a feszült helyzet rájuk rótt. Az üzletek nagyobb része egész délelőtt nyitva volt, minthogy a munkaszünetet-felfüggesztették, délutánra azonban már leeresztették a rollót. Nem igen éltek ezzel a kivételes s nem óhajtott szabadsággal.

Délutánra már inkább elcsöndesült a zajló város. A kávéházak azonban zsúfoltak voltak s főleg az üzleti élet kuta-tott izgatottan hírek után. Sajnos azonban, a nap folyamán a hírszolgálat teljesen megbénult. A telefont, a távirót egymaga az állam vette igénybe s a maga teljes hatalmi erejével a legérezhetőbben lépett előtérbe a mindenkor, de ma különösen legfontosabb közérdek....

A háborus helyzet új viszonyokat teremtett Debrecenben is, amelyről a lehetőséghez képest az alábbiakban számolunk be:

A forgalom.

Számtalan kérdést intéztek hozzánk a forgalom új alakulása iránt, amely különösen az üzleti életnek éltető eleme. Illetékes helyről nyert információk alapján jelenthetjük, hogy ez ideig sem a személy, sem az áru forgalmat még nem korlátozták. A vonatok tegnap menetrend szerint közlekedtek.

Telefon—távirat.

A telefont és távirót tegnap az állami beszélgetések vették igénybe. A táviró föl-vette ugyan a magánforgalmat is, de csak késésekkel továbbíthatta, mert a fővonal túl volt terhelve. Budapesttel ezért napközben lehetetlen volt összeköttetést kapni. Ez az állapot fenn is marad a felettes hatóság további rendelkezéséig.

A villamos közlekedés.

A villamos közlekedés a közbejött körülmények folytán változást szenved. Már tegnap nem volt képes teljes erővel lebon-yolítani a forgalmat s pontosan betartani a menetrendet. A kocsik nagyobb időközökben közlekedtek, mint rendesen.

Mint értesülünk, ma hétfőtől kezdve a fővonalon öt kocsit, a mellék vonalokon pedig két-két kocsit lesz forgalomban. A kocsik kilenc percnként fognak közlekedni. Az igazgatóság minden igyekezettel azon lesz, hogy ezt az üzemet a lehetőség szerint mi-hamarabb fokozza.

Az István-gőzmalomban nincs üzem.

Az István-malmot aránylag még legke-vésbé érinti ez a rendkívüli esemény. A malm üzeme ugyanis nagyobb arányú átalakítási munkálatok miatt szünetel jelenleg. A rekonstrukciós munkálatokat azonban csak redukált erővel folytathatják.

A tűzoltóság állandó szolgálatban.

A tűzoltóság létszámát is csökkentette a háborus mozgalom. A parancsnokság azonban igyekszik lehetőleg kiegészíteni a megcsappant személyállományt. Addig is a bent maradt tűzoltóság éjjelnappal permanens szolgálatot teljesít és senkit sem bocsátanak szabadságra.

Négy kormánybiztos.

A kivételes törvény életbeléptetését négy kormánybiztosi kinevezés fogja követni. Kormánybiztosok lesznek:

Medve Zoltán, Krassószörény-megyei főispán;

Johanovich Sándor Temes-megyei főispán;

Szinnyei Merse István Árva-megyei főispán és

Tallian Béla báró, volt földmívelés-ügyi miniszter, országgyűlési képviselő.

A király és az események.

Ischl, július 26.

Este fél nyolckor kapta kézhez Berchtold gróf külügyminiszter Giessl báró belgrádi követ jelentését. Berchtold gróf azonnal automobilba vágta magát és a király kabinetirodájába hajtatott, amely az időközben telefonon leadott jelentést gépirással elkészítette. Bár a kabinetiroda közvetlen a királyi kastély kertjének bejáratánál lévő épületben van, Margutti lovag ezredes, Paar gróf főhadsegéd

szárnysegéde felugrott Berchtold gróf autójára, hogy a kabinetirodától a királyi nyaraló-épületbe menjen és ő tett jelentést Paar grófnak arról, hogy Giessl híradása megérkezett, Paar gróf a királynak tett jelentést és rögtön ezután belépett a külügyminiszter és Hoyos gróf az audiencia-szobába, hogy felolvassa Giessl jelentését. Krobatin lovag hadügyminiszter szintén a királyhoz érkezett ebből az alkalomból kihallgatásra. A király rendkívül higgadtan, de láthatóan nagy lelki felindulással hallgatta meg a külügyminiszter jelentését.

A berlini tüntetések.

Berlin, július 26.

Reggel újabb tüntetések voltak és nagy néptömeg járta be az utcákat. Több helyen osztrák és német zászlókat visznek s éltetik Vilmos császárt és Ferenc József királyt. Németországban nagy izgalom uralkodik. Részleteket nem lehet táviratozni.

Péter király nem megy vissza Belgrádba.

Belgrád, július 26.

Péter szerb király, aki Ribarska Banjában időzik, a háborus helyzetre való tekintettel Belgrádba akart jönni, de úgy a trónörökös, mint Pasic arra kérte, — hogy ne szakítsa félbe üdülését, mert idejöttére sincsen kényszerítő ok.

A király e szerint a fürdőhelyen maradt, az eseményekről azonban a legpontosabban informáltatja magát.

Oroszország katonai intézkedései.

Pétervár, július 26.

A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: Pétervárott és Moszkvában, valamint ugyane kormányzóságokban a megerősített védelmi állapot helyett, a rendkívüli védelmi állapotokat hirdették ki.

Putnik leányát a határra kísérték.

Az elfogott szerb vezérkari főnök kétségbeesett leányát a detektívek autón a Türr-utcai Vadász-kürt-szállóba vitték s ott egy első emeleti szobában helyezték el, amelynek ablaka az Aranykéz-utcarára néz. A katonai hatóság teljesen a rendőrségre bízta a szerb hadvezér leányának sorsát. A főkapitányság nem bocsátotta szabadon a kisasszonyt már csak személyes biztonsága érdekében sem, azért elhatározta, hogy a legelső Zimony felé induló vonatra élteti és két detektívvél a szerb határra kíséri.

Amikor ezt az elhatározást tudatták Putnik kisasszonnyal, a földre vetette magát, zokogott és kijelentette, hogy még apját nem látja, nem megy el Budapestről. Erre kieszközölték, hogy Putnik leánya találkozhasson atyjával.

Izgalom Belgrádban.

Belgrád, július 26.

Belgrádban hihetetlen nagy az izgalom. Délután fél hat órákor ragasztották ki az utcákra a plakátokat, amelyek a harmadik korosztályig bezáróan mindenkit zászló alá hívnak. Valamennyi hadkötelesnek reggel hat óráig jelentkeznie kell ezredénél. A városban ezek a hirdetmények óriási ribilliót okoztak és mindössze csak elvéve hangzott a zsviőzés.

A rendőrprefektus Belgrádban rendeletet bocsátott ki, melyben elrendéli, hogy a nyilvános helyiségeket este tíz órákor be kell zárni és semmiféle csoportosulást az utcán nem tűr meg. A városban katonaság cirkál.

A belgrádi pályaudvaron rendkívül nagy a sürgés-forgás, akárcsak a balkáni háborúban. Vonatok jönnek-mennek, katonaság foglalja el a peront és egymásután indulnak a vonatok az ország belseje felé.

Németország mellettünk.**Figyelmeztetés Oroszországnak.**

Berlin, július 26.

A pétervári lapok bluffkísérletei, valamint a Times pétervári levelezőjének hasonló irányban mozgó fáradozása, amellyel Bécsben és Berlinben a közvetlenül küszöbön álló orosz akciót akarják valószínűvé tenni, itteni hivatalos helyen nyugodt megítélésre találnak. A igazság az, hogy a jegyzéket a pétervári hivatalos helyen aránylag nyugodtan fogadták. Ehhez a hatáshoz bizonyára hozzájárul az is, hogy a legutóbbi napokban innen úgy Pétervárra, mint Párisba értesítés ment, hogy Németország ragaszkodik amaz álláspontjához, amely szerint az osztrák-magyar-szerb affér tisztázásának harmadik faktor beavatkozása nélkül kell megtörténnie és minden esetleges közbelépési kísérlet következménye az lesz, hogy az események komplikálódnak. Németországra nézve beáll a casus foederis. Kétségtelen, az Echo de Paris jelentése szerint is, hogy ez a közlés a párisi német nagykövet részéről nem jegyzék formájában ment Viviani helyetteséhez, hanem német álláspontot a helyzetről folytatott kötelező jellegű megbeszélés során adták tudtára. Végeredményben egyre megy, hogy a francia kormányt a német állásponttól milyen formában értesítették. A német politika irányvonalait meghatározó hasonló közlés Pétervárott is történt és hihető, hogy az orosz külügyminiszter, amidőn a helyzetről tanácskozott, a berlini közlést megfelelő módon figyelembe vette.

Ha már mostan a leszámolás Ausztria-Magyarország és Szerbia között megindult, nem minden körülmények között következik ebből, hogy Oroszország levonja Bécsben tett kérés elutasításából a végző konzekvenciát és veszélyteljes elhatározásra ragadtatja magát. Ha Oroszország fegyverhez nyúl, akkor a háborús események színtere horzalmasszükségzetűséggel óriási kiterjedésűvé válik.

Ha Oroszország elég erősnek érzi magát, hogy belmenjen ebbe a kockázatba, akkor semmi esetre se mehet megakadályozni elhatározásában, de ismételni lehet, hogy a Péterv. ról elfoglalt álláspont nem jelenti föltétlenül a legvégsőt. Mindenesetre itt erre is fel vannak készítve. A német birodalmi kancellár tegnap este visszatért Berlinbe. A vezető államférfiu visszatérése természetesen következménye a válságban tegnap óta beállott kiélesedésnek. Hogy a német császár mikor fog visszatérni északi tengeri útjáról, arról még nincs intézkedés.

Zágráb lelkesedése.

Zágráb, július 26.

A Szerbiával való diplomáciai viszony megszakításáról szóló hírek nagy dinasztikus tüntetéseket idéztek elő. A lapok rendkívüli kiadásai után nagy tömegek gyülekeztek az utcákra, amelyek a híreket élénken megéreztek és lelkesen éljenztek a királyt a monarchiát és Horvátországot és a háború mellett tüntettek. Közben „Le Szerbiával!” kiáltások hangzottak. Az egyes csoportok az

est föl, amán több ezerre menő tömeggé verődtek össze, amelynek soraiban sok nő is volt és hazafias dalok éneklése közben átvonultak a város utcáin, a dinasztia és a háborút éltetve. A Jellesich-téren ismét élénk ünnetségek voltak. A város több pontján lelkes ovációban részesítette a közönség a katonákat. Érdekes, hogy a tüntetőkhez sok szerb is csatlakozott. Zágrábban hölgybizottság alakult, hogy háború esetére a betegeket ápolják. Még éjjel után is élénk az élet a város utcáin és a nyilvános helyeken. A horvát szjtó pártkülönbőség nélkül határozott és hazafias hangon ír ma is. Az ellenzéki lapok is a legnatározottabban a monarchia álláspontján vannak Szerbiával szemben.

Minisztertanács Párisban.

Páris, július 26.

A Havas-ügynökség jelenti: A tegnapi délutáni minisztertanács folyamán Bienvenue-Martin igazságügyminiszter, aki ideiglenesen a külügyi tárcát is ellátja, jelentéseket tett minisztertársainak a diplomáciai helyzetről és különböző tárgyalásokról, amelyeket a nagykövettekkel folytatott. Holnap reggel újabb minisztertanács lesz.

A szerb mozgósítás.

Belgrád, július 26.

Három óra előtt néhány perccel érkezett meg Sassinov távirata a szerb kormányhoz, mire a trónörökös-régens, György herceg és a miniszterek egymás nyakába borulva össze ölekeztek és a külügyminiszterium kapuja előtt álló két királyi automobilal a szomszédos tiszti kaszinóba robtak. Ott a várakozó tiszteknek tudtul adták az orosz kormány táviratát, melynek látható eredménye az volt, hogy 3 óra 15 perckor a szerb mozgósítás már el volt rendelve.

A tiszti kaszinóban levő tisztek mind megindultak az utcákra s a korcsmákba, kávéházakba bementek, ott azt mondták, hogy mindenki, aki katona és hazafi, menjen haza, öltözködjék katonaruhába, mert megyünk a svábok ellen. Az egynehány perccel előtt halotthalvány emberek arca kigyúlt és kiragyogott az örömtől, hogy végre eljött az idő, amikor a gyűlölt ellenség ellen vonulhatnak.

Sándor régens herceg, György herceg, Pasic és minisztertársai visszahajtottak a királyi autókra a szerb külügyminiszteriumba és háromnegyed óráig együtt dolgoztak azon a válaszon, amit a mi demarschunkra adott a szerb kormány. A válaszirát — úgy látszik — már 3 órákor készen lehetett, de az orosz távirat folytán változott helyzet állt be s a válaszirátot a minisztertanács újra fogalmazta meg. Természetes, hogy most már nem fogadták el a monarchia követeléseit. Hosszu lére eresztették a választ és régi szerb szokás szerint kerteltek. A terjedelmes válasz csupa kibuvó és ezek tetejében még Pasic egy hosszú frázisos beszédet mondott Giessl bárónak, amikor a választ átadta.

Mit kifogásolt a szerb kormány az ultimátumban.

A jegyzékátadás részletei.

Belgrád, július 26.

Pasic szerb miniszterelnök délután öt órákor jelent meg Giessl követnél. Pasic kijelentette, hogy Szerbia nem zárkózna el az elégtételadás elől s két pont kivételével elegendő is lehetne a monarchia követelésének. A két pont, melyet Szerbia nem teljesíthet, a Narodna Obdrana feloszlata és a Tonkocsits őrnagyról szóló pont. Giessl erre azt válaszolta:

— Sajnálom, ilyen körülmények között nincs más látra, mint a diplomáciai viszony megszakítása.

Pasic erre eltávozott és mindjárt el is utazott Belgrádból.

A király könnyezett...

Ischl, július 26.

A királynak állandóan referálnak a helyzet minden fázisáról. Az ősz uralkodó nyugodtan fogadta a háborús jelentéseket. Majd, mikor a király, aki olyan sok

és súlyos megpróbáltatást állott ki, népei lelkesedéséről értesült, mélyen meghatva könnyezett....

Pánik Belgrádban.

Belgrád, jul. 26.

Belgrádban, amelyet a szerb helyőrség elhagyott, a lakosság körében óriási a pánik. Belgrád csak most érzi át az események rendkívüli súlyát. A vonatok tele vannak menekülőkkel. A nőket és gyermekeket küldik előre. Ma reggel a Dunapartot elzárták. A közlekedés a Dunnán teljesen szünetel.

Oroszország nem akar háborút.

Anglia, a hármass antant tagja eddig sem melegegett fel valami nagyon Szerbiáért. Oroszország ideges magatartása nincs hatással Angliára, amely — úgy látszik — elfogulatlan tárgyilagossággal képes mérlegelni az eseményeket. Egy éjszaka érkezett távirati jelentésünk szerint, a londoni lapok azt írják, hogy Oroszország most nem akar háborút. Tekintettel arra, hogy Anglia közel áll Oroszországhoz, nagy jelentősége van e híradásnak.

Tüntetések országszerte.

Budapest, július 26.

Ide érkezett jelentések szerint Országszerte a háború mellett nyilatkozik meg a hangulat. A nagyobb vidéki városokban óriási tüntetések vannak a háború mellett. Nagy csapatok énekelve s a királyt éljenzve járják be az utcákat. Általános az a vélemény, hogy szükséges ez az erőteljes föllépés, mert a külpolitikai helyzetnek állandó feszültsége gazdaságilag megfojtaná az országot, amely eddig is mérhetetlen károkat okozott.

Cigánovicsot megszőktették.

A sarajevói merénylet ügyében megindított vizsgálat során kiderült, hogy Princip és abrinovics Belgrádban egy állítólagos Cigánovics Milán komitácistól kapták a bombákat. Ez bujtotta fel őket a véres tette, ez adott nekik revolverhasználati leckét egy erdőben.

Ezt a tettesek bevallották s e mellett még tárgyi bizonyítékokat is produkáltak. A monarchia esőtörtökön átadott demarsában tudvalevőleg a legszigorúbban éppen ez ellen az állítólagos Cigánovics Milán ellen kívánta az eljárás megindítását. Ugy látszik, nem is bízik abban, hogy a fölbujtót Cigánovicsnak hívják s úgy sejt, hogy súlyosabb személy rejtőzködik e név mögött.

Az éj folyamán érkezett távirati jelentésünk szerint ezt az állítólagos Cigánovics Milánt Belgrádból megszőktették. Az is kiszivárgott, hogy Cigánovics Milán Oroszországban rejtőzik. A mai szituációk szerint ez a híradás éppen nem meglepő.

Törökország háborúra készül.

A monarchia és Szerbia konfliktusa folytán — úgy látszik — Törökország se marad télen. A porig lehanyatlott félhold új erőre kap és kilép az aktivitás terére. Éjszaka érkezett híreink szerint Törökország háborúra készül s már hozzá is látott a mozgósítás előkészítéséhez.

A háború kitört.

A monarchia föltartóztathatatlanul halad a maga útján. A legteljesebb határozottsággal bonyolítja le a diplomácia a maga nagy munkáját. Látható, hogy nem befolyásolhatja semmi.

Bécsből az éj folyamán érkezett távirati jelentés szerint a monarchia újabb körjegyzékben tudatta a nagyhatalmakkal, hogy a háború kitört Szerbiával.

Anglia a békéért.

London, július 26.

Auckland külügyi államtitkár Stoymingban beszédet mondott, mely szerint a helyzet

Európában sokkal komolyabb, mint az Ulster-kérdés.

— El sem képzelhető — mondotta — az a nyomor, melyet egy hboru magával hozna, melyben egy nagyhatalom résztvenne. Reméli, hogy a jelenlegi helyzet megoldását olyképpen fogják megtalálni, mint azt a tavalyi eseményeknél is megtalálták. Angolország a béke érdekében minden lehetőt meg fog tenni.

Románia semlegessége.

Bukarest, július 26.

A monarchia jegyzékéről az Adverul így ír: A jegyzék hangja és a követelések formája jellemzik azt a határozottságot, amelylyel a szomszédos monarchia diplomáciája ezuttal igényeit érvényesíti. A követelések minden kétséget kizáró világossággal vannak megszövegezve. Szerbia kénytelen lesz azokat teljesíteni, ha nem akarja magát egy végzetessé válható háboru veszedelmének kitenni.

Az a tény, hogy az igazság a monarchia oldalán van, ami az egész civilizált világ által elítélt merénylet vizsgálatából kitűnt, annak a veszélynek teszi ki Szerbiát, hogy saját országán kívül még erkölcsi támogatásra se számíthat. Nincs más választás, minthogy elítélje azokat a celszövéseket, amelyek az orosz fekete bandák üzelmének eredménye.

Románia háboru esetén való magatartásáról a következőképp ír a lap:

— Szerbiával nem vagyunk szövetségben, hanem csupán entente viszonyban a bukaresti béke fentartására nézve. Mindaddig, amíg ez utóbbit nem érintik, Romániának oka sincs a beavatkozásra.

Rendkívüli hitel.

Bécs, július 26.

Négy nappal a budapesti bankigazgatók tanácskozása után Bécsben is összegyűltek a nagybankok vezető emberei Engel osztályfőnöknel, aki jelenleg a pénzügyminiszterium vezetésével van megbízva. A tanácskozás esetleges rendkívüli hitel folyósításával van összefüggésben.

Olaszország nem békít.

Róma, július 26.

A Tribuna arról értesül, mintha az olasz kormány Bécsben barátságos lépéseket tett volna az Ausztria-Magyarország és Szerbia közt támadt viszály békés elintézésére, minden alapot nélkülöz.

Elnapolják az országgyűlést.

A képviselőház elnöke a pénteki ülés zártával azt az indítványt tette, hogy a Ház kedden tíz órakor tartja következő ülését. A körülmények változása folytán a kedden összeülő országgyűlést bizonytalan időre elnapolják királyi kéziratral.

Igy fizet a sors!

Szófia, július 26.

A bolgár lapok elismerik Ausztria-Magyarország jogát, hogy a nagyszerb propaganda kihívása folytán Szerbia ellen erélyesen eljárjon. A Dvevnik emlékeztet arra, hogy az utóbbi időben a szerb-macedon területeken ismételtelen több merényletet követtek el bolgár asszonyok és lányok ellen. A Kumbana nagy eseménynek minősíti a monarchia lépését. Így fizet a sors — írja — annak a népnak, amely a bolgár szomszédal szemben megszegte a hűség szavát. A Balkanska Tribuna, a Geschowsche Mir és a Bulgária siratják a balkánszövetség szétrobbanását, amiért most Szerbiának bűnhődnie kell.

Putnik fogsága.

Putnik vezérkari főnököt nem letartóztatták, hanem feltartóztatták a kelenföldi állomáson. A térparancsnokság épületében töltötte az éjszakát és most is ott van. Az első emeleten rendeztek be számára egy lakosztályt két szobát, itt tölti

idejét a szerb adsereg vezérkari főnöke két magyar kapitány társaságában, amíg véget nem ér a háboru.

Reggel a tüntető tömegek megtudták, hogy az elfogott szerb generálist a térparancsnokságon őrzik. Egy tizezer főből álló tömeg, katonabandával az élén, a térparancsnokság Váci-utcai palotája elé tartott. Itt tudták meg, hogy Putnikot az egyik Duna-utcára néző szobában őrzik. Oda akartak tódulni, de a rendőrség visszaszorította őket. A tömeg ott maradt a Váci-utcában, a hadsereget és a háborut éljenezve. A katonabanda pedig rázendített a Rákóczi-indulóra. Ezt kellett Putniknak hallgatnia. Beszéli, hogy a hadtestparancsnok kétszer meglátogatta a tábornokot, aki ma reggel óta csöndes megnyugvással veszi a hadifogságot.

Putnikot szabadon bocsájtották.

Budapest, július 26.

Mint a félhivatalos Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti, Putnik szerb vezérkari főnököt, akit szombaton éjjel a kelenföldi vasuti állomáson letartóztattak, felsőbb rendelkezésre szabadon bocsájtották és megengedték neki, hogy leányával Belgrádba utazhasson.

Elrendelték a mozgósítást

A hivatalos közlések

Vörös plakátok jelzik már szerte a városban, hogy a részleges mozgósítást elrendelték. Beleesik ebbe Debrecen és egész Hajdu-megye is. Behívták ugyanis a hetedik hadtestet is a népfölkeléssel egyetemben.

A mozgósítás elrendeléséről az alábbi hivatalos jelentéseket kaptuk:

M. kir. honvéd állomásparancsnokság Debrecen.

125. szám, ap. kt.

Debreceni Ujság

tekintetes szerkesztőségének

Helyben.

Debrecen, 1914. év, július hó 26.

Kérem kezes lapjában a következő hirdetést közzétenni:

Ő cs. és kir. apostoli királyi felsége budapesti, szegedi, zágrábi honvéd kerületek, Bosznia-Hercegovina, Dalmácia mozgósítását, valamint a népfelkelés egyrészének fölhívását és behívását logkegyelmesebben elrendelte. A közlelbbi tudnivalók a nyilvánosan kifüggesztett hirdetményekből vehetők ki.

Pruny Győző.

A rendőri sajtóiroda pedig a következőket közli:

A cs. és kir. debreceni katonai állomásparancsnokság J.M. szám alatti megkeresésében a helybeli ujságokban való közzététel végett a következőket kéri:

A cs. és kir. hadügyminiszteriumnak július hó 26-án kelt Abt. 10. Nro. 1230. sürgönyi rendelete folytán ő cs. és kir. Apostoli Felsége a mozgósítást elrendelni kegyeskedett.

Mozgósítási eset „B”. Első mozgósítási nap 1914 július 28.

A mozgósításra vonatkozóan a városi katonai ügyosztály nyújt részletes fölvilágosítást.

Legujabb.

Az éjjeli órákban kapjuk a következő jelentéseket:

Glessl Bécsben.

Bécs, július 26. Glessl, a visszahívott belgrádi osztrák-magyar követ ma délután két órakor Bécsbe érkezett. Glessl nyomban jelentkezett a külügyminiszteriumban s behatóan referált a belgrádi eseményekről.

Szlávok tüntetése a monarchia ellen.

Páris, július 26. A monarchia nagykövetség előtt nagy tüntetések folytak le. A szlávok nagy tömegben gyűltek össze, abcugolták a monarchiát. A zavargások olyan nagy mérvet öltöttek, hogy a rendőrségnek a legenergikusabban kellett közbelépni s több letartóztatás is történt.

Páris, július 26. Ma délután minisztertanács volt, amely a külügyi helyzettel foglalkozott.

Flume felé.

Budapest, július 26. Fiume felé egy gyorsvonat Székesfehérváron és Zákányon át közlekedik.

Putnik elutazása.

Budapest, július 26. Putnik leányával együtt elkészült az utra. Előbb úgy volt, hogy már az esti vonattal elutaznak — később ezt megváltoztatták és csak éjjel utaznak el.

Katonai irodák.

Budapest, július 26. A mozgósítási rendeletek nem elég világosak, mert a közönség nem tud azokból kétségtelen tájékozást szerezni minden irányban. Ezért holnaptól kezdve katonai tudakozódó irodákat állítanak fel s oda kell fordulni minden érdeklődőnek.

Hadi menetrend.

Budapest, július 26. Keddtől kezdve már életbe lép a hadi menetrend. Napon-ta egy személyszállító vonat közlekedik a fontosabb vonalakon. Ez vonatkozik Arad, Baja, Zágráb, Zimony, Marcheg, Temesvár, Eszék, Sziszek, Ujvidék, Nagyvárad és Szabadkára. A többi vonalakon részben megszüntetik, részben csökkentik a forgalmat. Erdélyi vonatok a keleti pályaudvartól indulnak.

Bankvezérek tanácskozása.

Budapest, július 26. A nagybankok igazgatói ma este Teleszky János pénzügyminiszternél tanácskozást folytattak a holnapi tőzsdei napra nézve. Megállapodtak abban, hogy részvényeiket lefelimitálják s megakadályozzák vásárlásokkal vezető értékek árását. Teleszky Tiszával s Hazayval hosszasan tanácskozott.

Tüntetés Budapest.

Budapest, július 26. Budapesten ma este is megismétlődtek a háboru melletti tüntetések. Az éjszaka folyamán az utcákon rendkívül mozgalmas volt az élet.

Elsőrendű

tégla

kapható bármilyen mennyiségben a

„VULKÁN”

gőztéglagyárnál.

Városi iroda: „Arany Bika”
palotában. Teleon 966.

Ujdonságok.

Kinevezés. A magyar igazságügyminiszter előterjesztésére a király Kókay Lajos püspökadányi albirót járásbíróvá nevezte ki.

A főrendiház ülése. A főrendiház elnöksége értesítette a főrendeket, hogy kedden délben 12 órakor ülést tartanak. Ezen az ülésen Tisza István gróf elmondja a legutóbbi napok eseményeit.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Madarász Sándor debreceni lakost ideiglenes minőségű pénzügyi számgvakornokká a debreceni pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez kinevezte.

Lengyelek üdvözlése. A Magyar-lengyel egyesület üdvözlő táviratot intézett ma Beóthy Pálhoz, a képviselőház elnökehez, amelyben örömeinek ad kifejezést a történetek felett. Abból az alkalomból is üdvözölték az elnököt, hogy a Ház legutólsó ülésén a képviselők valamennyien, pártkülönbség nélkül csatlakoztak a monarchia akciójához. A táviratot Stranovszky Géza Tádé, az egyesület elnöke írta alá.

A rendőrfőkapitány itthon. Rostás István rendőrfőkapitányt szabadságáról visszahívták. A főkapitány már visszaérkezett Debrecenbe s tegnap átvette hivatalának vezetését.

Kinevezés. A pénzügyminiszter előterjesztésére a király Nagy József királyi tanácsosi címmel felruházott pénzügyi tanácsost, debreceni pénzügyigazgatót a hatodik fizetési osztályba nevezte ki.

Kardpárbajt vívott az apjával. Nagy József 19 éves, a Hatvan-utcai kertben Diófa utcán lakó ácsstanonc nagy passzióval tanulta a vívást. Tegnap délután is leckét vett ehől otthon az udvaron s az apja állott föl partnerül. A heves összecsapások közben az éles karddal az apa a fia jobb kezét megvágta. A fia elég súlyos sérülést kapott, amelyet az előhívott mentők kötöztek be s a sebesülteket be is szállították a kórházba.

Az alispán hazajött. Kovács Gyula alispán, aki a Balaton mellett töltötte szabadságát, vasárnap reggel hazatért és nyomban átvette hivatalának vezetését.

Mert tótul énekel. Budapestről jelentik: Cseh János 22 éves kocsis az éjjel a Párkány-utca egyik vendéglőjében több magával mulatozott. Tótul énekeltek, mire Gulyás József napszámos rájuk szólt:

Énekeljenek magyarul!

Cseh visszaszólt, erre Gulyás nekiugrott és Cseh nyakát késével átvágta, úgy, hogy Cseh a helyszínén elvérzett. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Gulyást leförtélték a rendőrség.

Pénztárátadás a városházán. A városi főpénztárt vasárnap délután vették át Kerner dolf főjegyző, dr. Magoss György tisztifőügyész és Kondor Kálmán főszámvevő, miután ugy Csapó László főpénztáros, mint Szűts Gusztáv ellenőr bevonultak katonai szolgálattételre. A városi tanács mai ülésén fog határozni, hogy kiknek adja át a városi pénztárt.

Dr. Láng sanatóriumába felvételnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Röntgen laboratórium, elektromos gyógyeszközök, fröncinisatióhoz, arsonvalisatióhoz. Elektromamagnes, villanyos fényfürdő, kék s vörös fény. Finsen fénygyógyászat. Thermopenetratio. Modern műtőipar. Tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cím: Dr. Láng sanatorium. Debrecen Kossuth-utca.

Csarnok.

A kalandor

— Regény. —

(Folyt.)

— Jó hogy eljött, szolt Granby Robbhoz, legalább nem kell onhoz fáradni, hogy mondanóimat tudomására hozzam.

Robb azaiatt összeszedte magát s bőszen válaszolta:

— Nekem is lesz mondani valóm, még pedig oly mondani valóm, mely a bíróság fülébe is fog hafni... önt mint lázítót, mint csendháborítót fel fogom jelenteni...

— Ez az egész, amit reám foghat? kérdé Granby gunyosan. Ezzel ugyan nem sokra fog menni.

— Ön a bányamunkásokat felbujtogatta, hogy a zavarosban halászhasson, ön sir Leslie Broughtont az elégedetlenek által megakartá ölelni s ha a katonaság közbe nem lép...

— Meg aztán én, hát bizony önt a hollók zsákmányául a legelső fára felkötötték volna, felelé Granby. Egyébiránt ön csak annyit mondok önnek, hogy ön igen rosszul számított. Ön eleget halászott a zavarosban és majd számon fogják kérni sáfarkodását.

— En sir Leslie Broughton törvényes gondnoka vagyok s mint ilyen, törvényes jogokat gyakoroltam, de nem halásztam a zavarosban.

— Üön csak arra a székre, mondá Granby s a feljelentést, esetleg az elfogatást halassza el egy fél órára... ne féljen, én nem fogok elzökni innét. Igen érdekes eibeszélni valóm van.

Robb leült s titokban Ostrichre pillantott, ki a legnagyobb gyötrelmek között feszkelődött székén.

— Körölbélül egy hét előtt — így kezdé Granby — igen sajátos álmanom volt. Sir Leslie Broughton atya megjelent előttem s értésemre adta, hogy önnél nagyobb rabló és gazember nincs a világon. Ön különféle ártalmas szerekkel folytonos idegbajban tartja Lesliet s ezen állapotát a legistentelenebb rablásokra használja fel. Ön zálogleveleket hamisított s azok alapján óriási összegeket tábláztatott be a jószágra. Ön azt hitte, hogy egy szép reggelen a beteg ifjút azon ürügy alatt, hogy a bírtok jövedelmei már a kamatokat sem fedezhetik, egyszerűen kiutasítja a házból s a hitelezők nevében dobra ülteti a gyönyörű jószágot...

— Az hazugság, ordítá Robb, az, akiről ön beszél, a boldogtalan ifju atya, teljes életében haszontalan költekező ember volt, aki...

— Várjon csak, még nem mondtam el az egész álmod... vágott szavába Granby. Sir Kirkby Broughton meg is mondta a helyet, ahol ön a zálogleveleket tartja. Lancasteri lakásán, egy titkos kabinetben s egy erős záru vesszekerényben, melynek kulcsát ön mindig magánál hordja, meg is tanított rá, hogy miként kerítsem hatalmamba a kulcsot; én nem voltam rest, követtem utasítását s ameddig ön betegen feküdt, voltam oly bátor és megnéztem lancasteri lakását.

Híába jártál te ott! — gondolta magában Robb

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések.

Bolti szolgál felvétetik Deák Ferenc-utca 12. 4790

Pénztárosnő felvétetik Rankai Béla fűszerüzletébe, Szent Anna-utca. 4788

Segéd teljesen megbízható és üzletet önállóan vezetni képes felvétetik Kálmán fűszerüzletében, Kut-utca. 4791

Világos, tiszta uj háló és ebédlő, butor és csillár elutazás miatt jutányosan eladó. Eötvös-utca 65. 4789

Kis családdal vagyok, Péterfői részen házmesterségei vállalom, főzést vállalom. Zápolya-utca 11. 4743

A grófvászat legnagyobb vívmánya.

Rádiumos gyógykezelés

(Debrecen, Király-utca 5. sz.)

Páratlan gyógyhatású mindenféle reumatikus és köszvényes bajoknál, idegszabáknál, vérszegénység, álmatlanság, fejfájás, táplálkozási zavaroknál csonttörések és zúzódások után visszamaradt fájdalmaknál, idült női betegségeknél, véredény elmeszesedésnél, korán fellépett öregégi tüneteknél, bizonyos bőrbaj, gyuladós folyamatoknál.

Közönhajtásra oly mérsékelt gyógydíjazás van megállapítva, hogy az sem belsem külföldön fel nem található.

Naponta kétszer is, t. i. déli előtt és délután, kényelmes, társas gyógykezelés. Értekezhetni!

Dr. Horváth Károly

orvos, sebész szemész és szülész tudornál.
d. e. 8-tól fél 10, d. u. fél 3-tól fél 5 óráig.

Külsőleg és beisőleg
egyaránt legbiztosabb hatású háziszor

PALMA

Próbátvegy 40 fillér.
Kapható:

Dr. Szelényi Árpád
gyógyszerésznél
DEBRECEN,
Pincen-tca 39. 73

Vigyázz! Vigyázz! Kékre festett kirakat!

Több nagyobb vétel folytán olcsón lehet vásárolni, a vétel nem kötelező, tessék megtekinteni.

1 mtr. finom dőlő bordur is	34 fill.
1 mtr. grenádin uj minták	34 fill.
1 mtr. seylem batist' ujdonság	42 fill.
1 mtr. madéira dus limzéssel	76 fill.
1 mtr. száda kelme legujabb	90 fill.
1 mtr. gyurott krepon minden szín	56 fill.
1 mtr. himzett krepon meglepő	80 fill.
1 mtr. nyak rás nagyválaszték	38 fill.

Selymek, díszek, szalagok, **otis-selymek és szalagok schiné szalagok**, harisnyák, batist kendők. Vászna, zeürek

1 pár cerna keztyű	24 fill.
1 pár muslin női harisnya	76 fill.
6 pár férfi harisny	1.00 fill.
1 mtr. francia gyapju delén	96 fill.
1 mtr. himzett pet'yes mol	70 fill.
1 drb. cösmárosi gyapju delén kendő	50 fill.

Kosztüm kelmekben meglepő választék, ágy terítők, csipkefüggöny, hencsertakaró, storok, paplanok, futó- és nagy szőnyegek igen nagy választékban. Pepita és otis-kelme ujdonságok. Külön rövidáru osztály. Elismert legelőzékenyebb ki-szolgálás.

Ifj. Molnár Lukács

vezetése mellett.

Kossuth- és Batthányi-utca sarok, színházzal szembe.

Kirakatokat sziveskedjenek megtekinteni!!!
A Kékre festett kirakat címre figyelemmel lenni sziveskedjenek!!!

Id. Molnár Lukács.